

FOLLETIN DO AVISADOR.

CONTOS DA MIÑA TERRA,

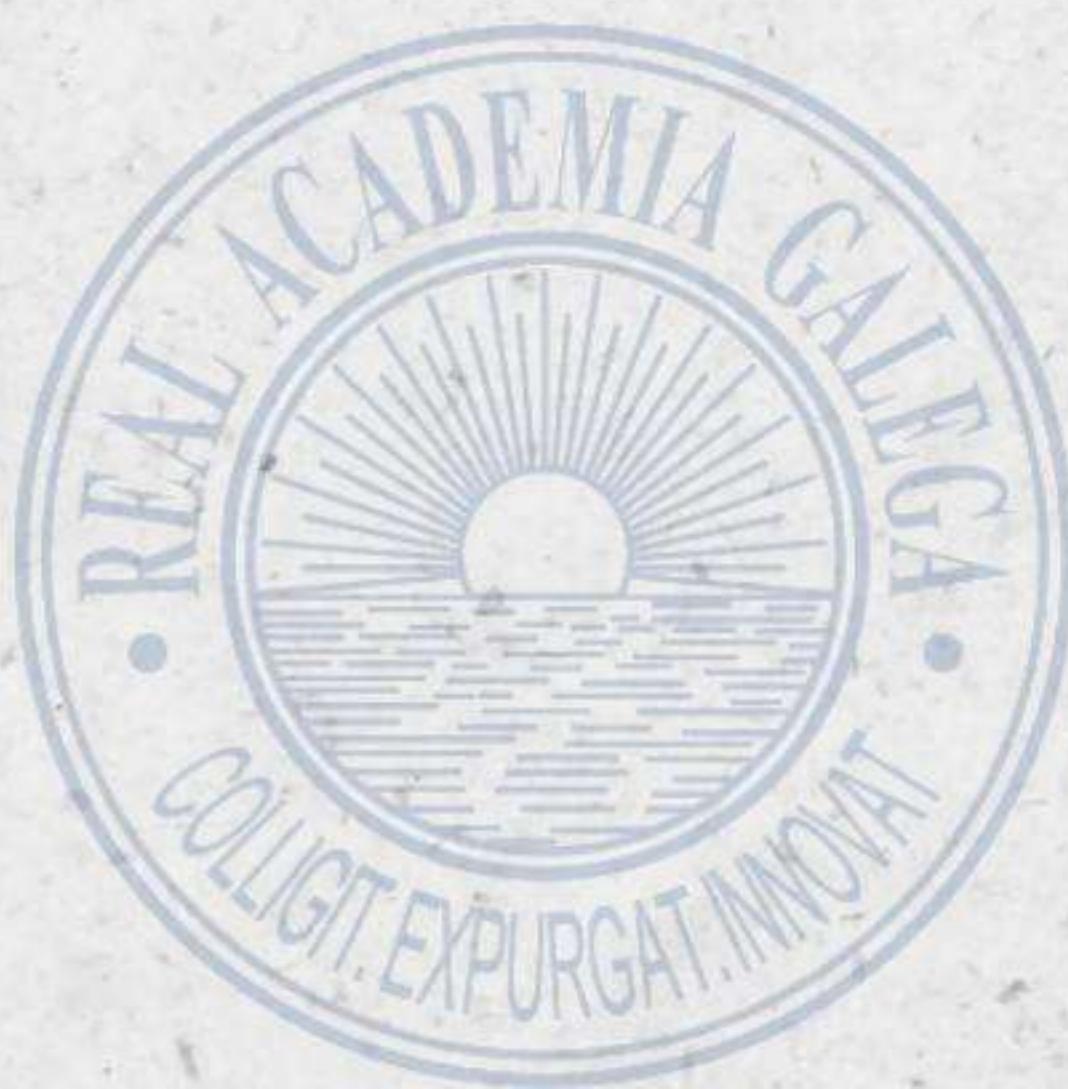
POR

R. G.

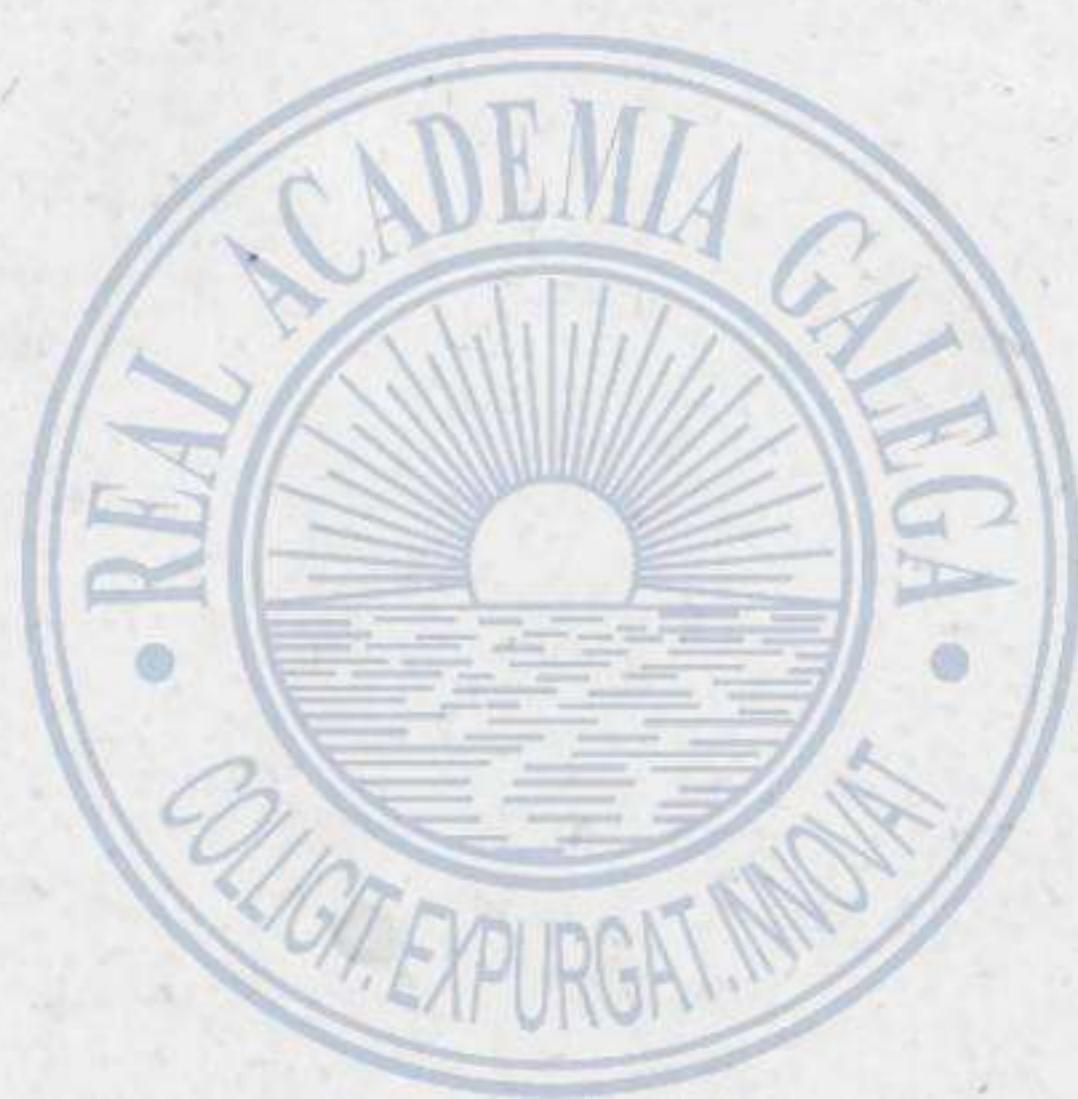

CORUÑA:
TIPOGRAFIA GALAICA,
ACEVEDO, 21, A.

—
1864.

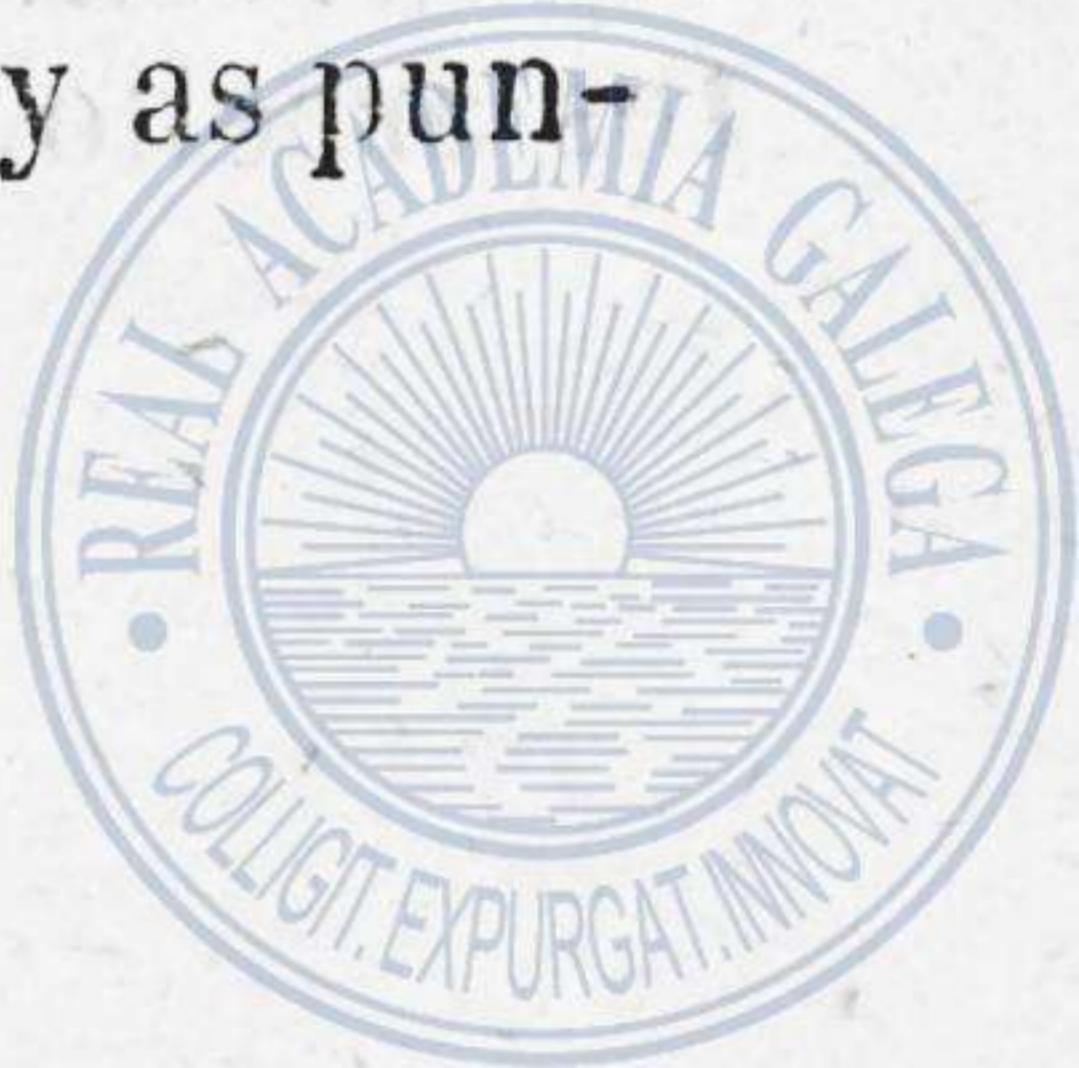
Q42167

I.

Un dia d' inverno ó caer d' á tarde,
dous amigos qu' eran amigos desd' á
escola, e que contaban d' anos, ó maldi-
to número de *tres veces dez*, camiñaban á
bon paso, un sobre unha mula branca,
gorda e de redondas ancas, y outro en-
riva d'os seus pes que non parecian asa-
ñarse d' as pasadas lixeiras que lles fa-
cia dar seu dono.

O d' á pé, corria tanto com' ó d' aca-
ballo, que vendo ó sudor que lle corria
ó seu compañoiro po-la frente y as pun-
tas d' os cabelos, dixolle:

—¿E ti, Lourenzo, por qué non mercas un come-toxos que te leve e te traña por estes camiños de Dios? qu' esto d' andar leguas á pé por mòntes e areales è bó pr'os cás.

—¡Come-toxos! Anda e qu' es monten aqueles prá qu'en se fixeron que n' é Lourenzo. *Cabalo grande, ande ou non ande,* e xa que grande n' o podo ter, sin él me quedo e sirvòme d' os meus pés que nin comen, nin beben, nin lle fan menester arreos.

—Verdad' é qu' ó teu modo de camiñar é mais barato que ningun, ¡negro de min! qu' hora teño que pagar ó portasgo solo por que vou en besta, e non coma ti, nestes pés que Dios me dou. Pro... así com' así, gusto da andar as xornadas en pernas alleas prá e' as d' un non cansen, e x' ó dixen; debias mercar un farroupeiro pr'o teu descanso. Mais ti fas com' ó outro, oxe ó gane, oxe ó como, que mañan Dios dirá. Nin tes arrello nin cousa qu' ó valla; gús-

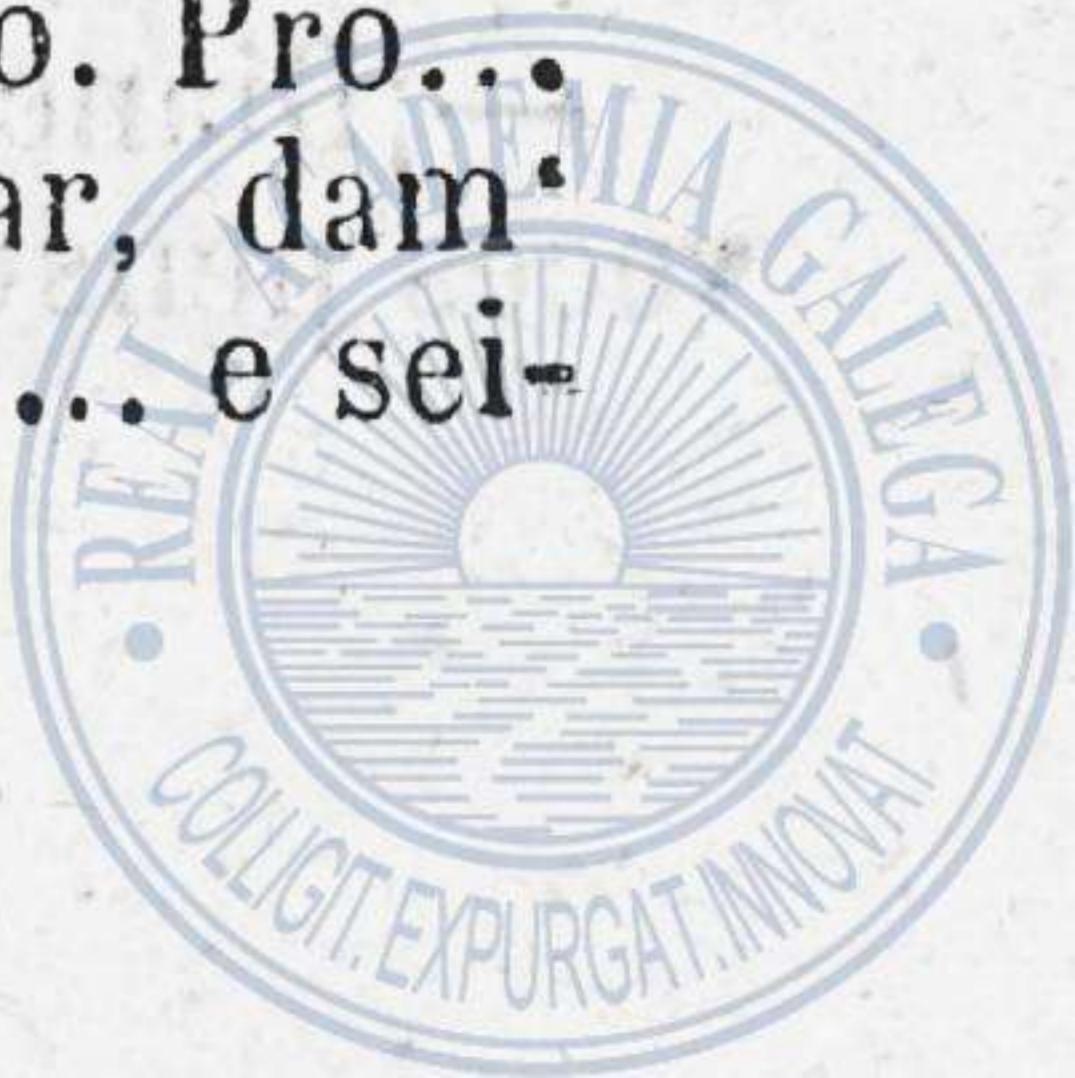

tanch' os virvirichos y as virviricheiras, ó viño do Riveiro e as ostras d'o Carril. ¡Lourenzo! debias casarte qu' ó fin ó tempo vay andando, os anos corren, e un probe d' un home faise vello e cróbese de pelos brancos antes de que poida termanta na cama, e aforrar prá unha ocasión; e esto, Lourenzo, non se faysin muller que teña man da casa e gardé ó diñeiro qu' un gana.

— Boy solto, ben se lambe.

— ¡O vento! esas sonche faladurias. ¡O derradeiro, prá qu' os homes naceron, si non he pr' axuntarse c' as mulleres, fillo da tua nay? (*Lourenzo tuse.*) Seica te costipaches co resio da seran. malo de ti. (*Lourenzo volve á tusir*) Léveme Dios si n' é certo, e tanto non tusiras, si ora viñeras á carrancha perna, enriva d' un farroupeiro.

— ¡Costipad' eu! No estiven na miña vida, e penso qu' ora tampouco. Pro... sempre que se me fala de casar, dam' un-ha tos que... ¡hem!... ¡hem!... e sei-

ca esto, n' e boa sinal. ¿Non ch' ó parece, Xan?

—O que me pares é qu' eres rabudo com' as uvas de cacho, e eso venche xada nacenza, que non po-lo ben que t' estimo deixo de conocer qu' eres atra-
vesado com' os cangrexos. Nin pudo adiviñare por que falas mal d' as mulle-
res que tan ben te queren, e que t' ar-
rolan nas fiadas e nas festas, com' á fillo
de rey, e sabendo que tua nay foy mu-
ller, e que si tua nay non fora ti non
viñeras ó mundo coma cad' un de tan-
tos.

—Nin molto se perder' anque nunc' acá chegara. Que mellor que sudando po-los camiños prá ganar ó pan da boca,
e mellor que rechinar nas festas e non-
nas festas con meniñas que caras se
venden sin valer un chavo, enganand'
os homes, estaria aló na mente de
Dios.

—¡Diancre d' home! que mesm' as
veces penso s' eres d' aqueles que saù-

dan o crego solo por que non digan. E
pois ti és dono de decir canto queiras,
pró eu tamen che digo que me fay falla
un acheguiño, e que me vou casare an-
tes d' á festa, asi Dios me dé saude.

—E premita el Señore que non sudes
moito, Xan, anqu' ora é inverno, qu'
entoncés si qu' inda tusirás mais qu'
eu, cando de casar me falan. E adivir-
toche que teñas tino de non matar car-
neiros na festa, qu' è mal encomezo
pr' un casado, por aquello d' os cornos
retortos que se guindan ó pé da porta, e
xa se sabe qu' un mal tira por outro.
¡Dio-no-libre!

—¿E ti quês saber que xa me van pa-
recendo contos de vella, todo eso que
se fala de cornos, e da maldade d' as
mulleres? pois cando nesta nosa terra
se da en decir qu' un can rabiou, sea
certo ou non sea, corr' á bola e mátase
ó can. Mais eu por min ch' aseguro que
n' atopey nunca muller solteira que non
se fixese muy rogada, nin casada qu' ó

seu home comigo faltase; e parésemel
qu' ainda non fago tan mal rapaz, an-
qu' ó decilo sea fachenda.

—E qu' eso vay no axeitarse, e ti
seica n' acertache, Xan; c' ó demais,
com' un home queira, non queda can-
tras palleiro. Eu ch' ó digo, n' hay n'
este mundo, mais muller boa pro' os
homes, qu' aquela qu' os paríu, y asi
arrenega d' elas coma do demo, Xan,
qu' á muller demo é, segun dí non sey
que santo moy sabido; y ó demo, hastr-
á cruz lle fay ós cornos de lonxe.

—Volta c' os cornos.

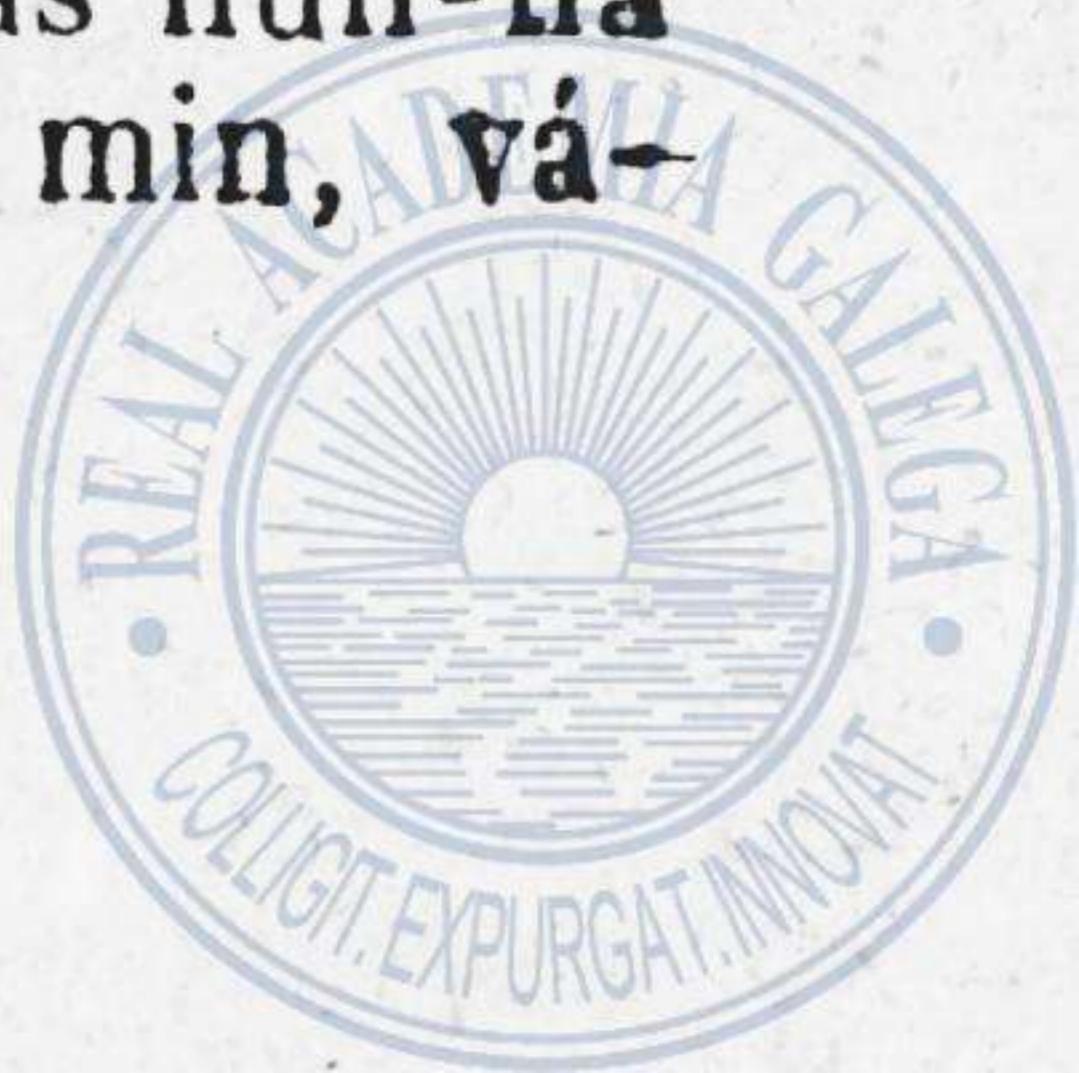
—E ten sabido que si tanto mal che
fay anomealos, é por que xa che dan
sombra dend' o tellado d'á qu' á de ser
tua muller.

—¡Seica me queres aquelloutrare! Pou-
co á pouco, Lourenzo, que nin debes fa-
lar asi de quen non conoces, nin toda-
las mulleres han de ter ó ollo alegre,
que de moitas eu sey por quen se pojéderá
poñer, non un-ha, si non cen vidas.

—O dito, dito queda, que cando eu falo é con concencia; e repítoche que sendo muller, non quedo por ningun-ha anque sea condesa ou de sangre nobre, como solen decir, qu' un-has e outras foron feitas d' un-ha mesma masa e coxean do mesmo pé. Dios che mas libre do meu lar, qu' ora no lar alleo ainda n' as cuspo.

—¡Ah! ladron d' a honra allea, lévech' ó deño s' eu quixera que cuspiñas na do meu, qu' o pensamento de que quixais terey que manter muller prá un rabudo coma ti, faime pôr os cabelos dreitos, e o intendimento pensatible. Pro... falemos craros, Lourenzo, coma bos compañeiros que somos. Ti es mas listo qu' eu, ben ó vexo, e por dond' andes sabes t' amañar qu' adimira, mentras qu' eu me qued' ó pé d' o lume, vendo com' o pote ferve e cantan os grilos. O conto vay no amáño... pro esto de qu' as has de votar todas nun-ha manada, sin deixar un-ha prá min, vá-

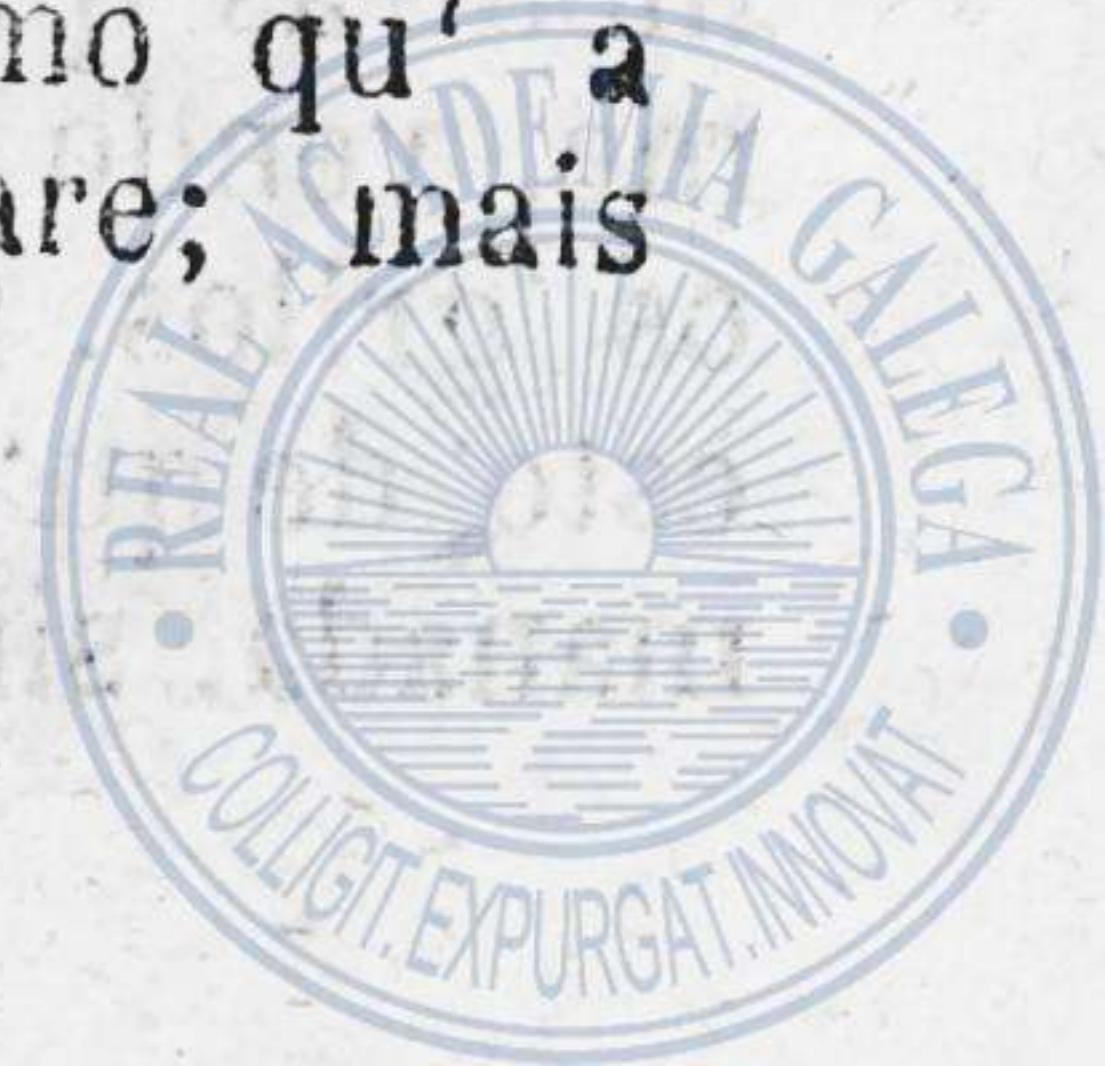
Ilanme todø-los santos que me fay suare. ¡Vaya! dime qu' ainda viches mulleres boas, e que non todas lle saben poñer á un home honrad' os cornos na testa.

—Todas, Xan... todas, e pr' os Xans, ainda mais; que mesmo parés qu' ó nom' as atenta.

—¡Condenicado de min, que seiqu' é certo! Pró meu pay e miña nay casaronse, e yeu tamen me quero easare, que mesmo se me van os ollos cando vex' ó anoitecido un matrimonio que fala paseño sentado á porta da eira, mentras corren os meniños á luz d'o luar por embaxo d' as figueiras.

—¡O aire, o aire! o déixate de faladurias! pasenijo, que pasenijo tamen se dan veliscos e rabuñadas, e pasenijo se fan as figas.

—En verdade, malo me vay parecendo o casoiro, pro moito me temo qu' a aficioa no me faga prevaricare; mais

sempre que me case, casareime cun-ha
do meu tempo, cheiña de carnes, con
xuicio e facendosa, que poida que neso
n' axa tanto mal... ¿Qué me dís?

—Qu' es terco com' un-ha burra. Ti
te-l' o deño, Xan, y ora estache facend-
as cóchegas c' o casoiro. Pró ten enten-
dido que non hay volta si non que Dio-
lo mande, que tratándose d' aquello da
fraqueza d' as mulleres, todas deitan
coma cestas, e cán coma si non tivesen
pêns.

Asi falando Xan e Lourenzo, iban
chegando á cerca d' un lugar; e como
xa de lonxe empezasen á sentir berros
e choros, dempois de subirse á un alto,
por saber o qu' aló pasaba, viron qu' era
un enterro, e á un rapaz que viña po-lo
camiño perguntáronlle po-lo morto, e
respondeulles qu' era home d' un-ha
muller qu' inda moza quedaba viuda e
sin fillos, que nunca tivera, e qu' o mor-
to non era nativo d' aquela aldea, pro-
que tiña n' outra hardeiros.

Fois' o rapaz, e Lourenzo chegándose
á Xan dixolle estonces:

—¿E ti quês, Xan, que che faga ver
o que son as mulleres, qu' ora a ocasión
é boa?

—¿E pois cómo?

—Facendo qu' esa viuda, que non sey
quen é, nin vin na miña vida, me dè nes-
ta mesma noite palabra de casamento
prá d' aqui á un mes.

—¿E ti estás cordo, Lourenzo?

—Mais que ti, Xan; ¿quês ou non
quês?

—E pois ben, tolo. Vamos á apostar-
re, e si ganas, perdo á miña mula bran-
ca qu' herdei de meu pay logo fará un
ano, e qu' a estimo por isto, e por ser
boa, com' as niñas d' os ollos. Curarei-
me entonces do mal de casoiro: pró si
ti perdes, tes que mercar un parroufei-
ro e non volver á falar mal das mulle-
res, miñas xoyas, qu' ainda as quero
mais qu' á miña muliña branea.

—Apostado. Báixate, pois, da mula, e

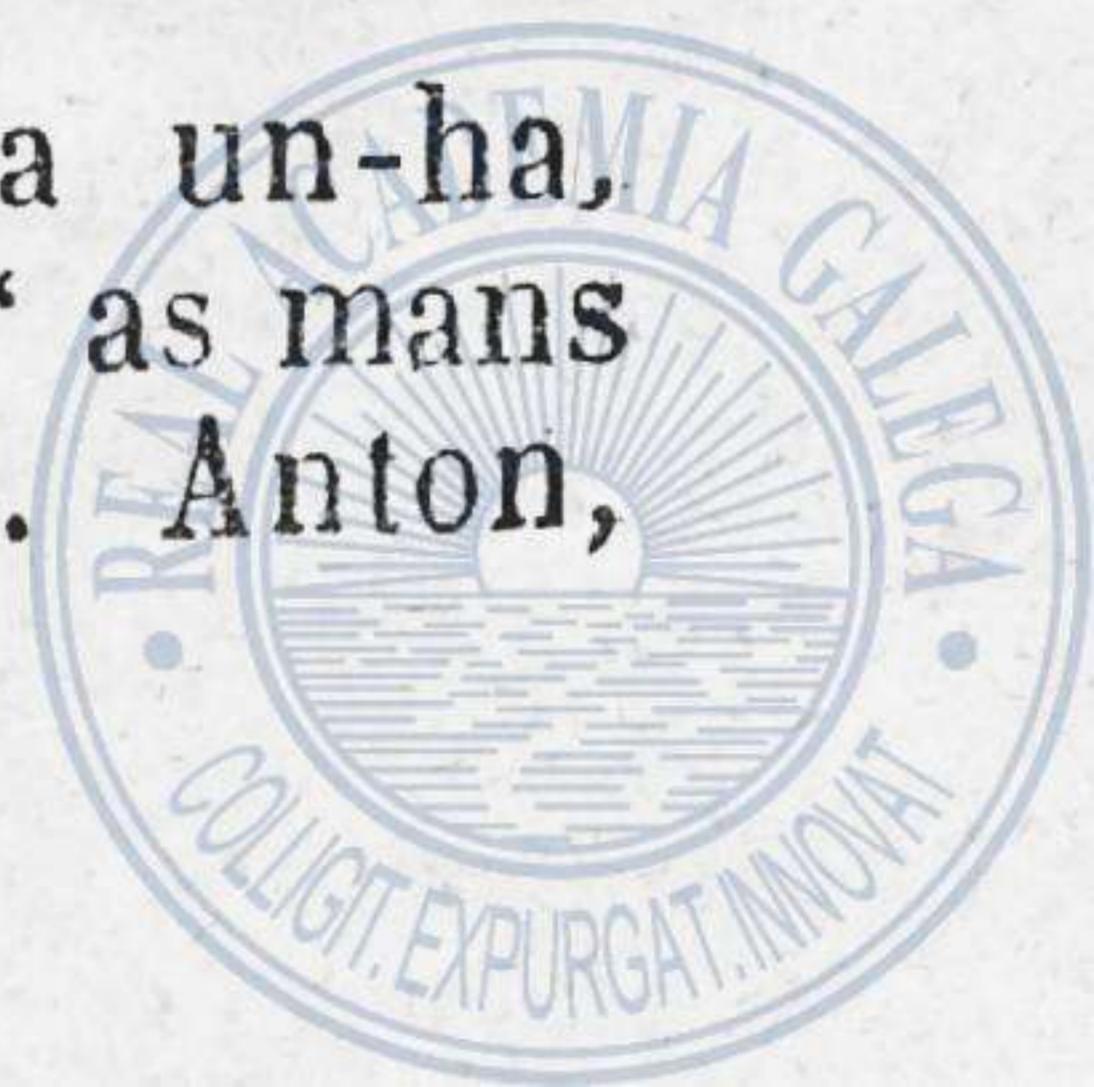
fay desd' ahora tod' o que ch' eu diga
sin chiar, e hastra mañan po-la fresca,
nin tí es Xan, nin eu Lourenzo, si non
que ti es meu criado, y eu son teu amo.
Agora ven tras min tendo conta da mu-
la, qu' eu irei diante, e dí á todo *amen*.

Meu dito, meu feito.

Lourenzo tirou diante, e Xan votouse
á pé, indo detrás, c' a mula po-las bridás
que eran novas asi com' os demais ar-
reos, e metian moita pantalla.

O mesmo tempo que eles iñan che-
gand' ó Campo Santo, iña chegando ta-
men o enterro, rompendo a marcha o
estandarte negro e algo furado d' a par-
roquia, o crego y as mulleres que lle
facian o pranto, turrando po-los pelos
como si fosen cousa allea, berrando has-
ta enroucare, e agarrandos' a tomba de
tal maneira que non deixaban andar ôs
qu' a levaban.

—¡Ay, Anton! ¡Anton! desia un-ha,
poñéndose com' á Madanela, c' as mans
encruzadas enriba d' a cabeza. Anton,

¡Adios, Mariquíña! cando m' atopabas no
camiño. ¡Adios, Anton, que xa non te
verey mais!

Y outra indo arrastro detrás da caixa,
e pegando en si, desia tamen:

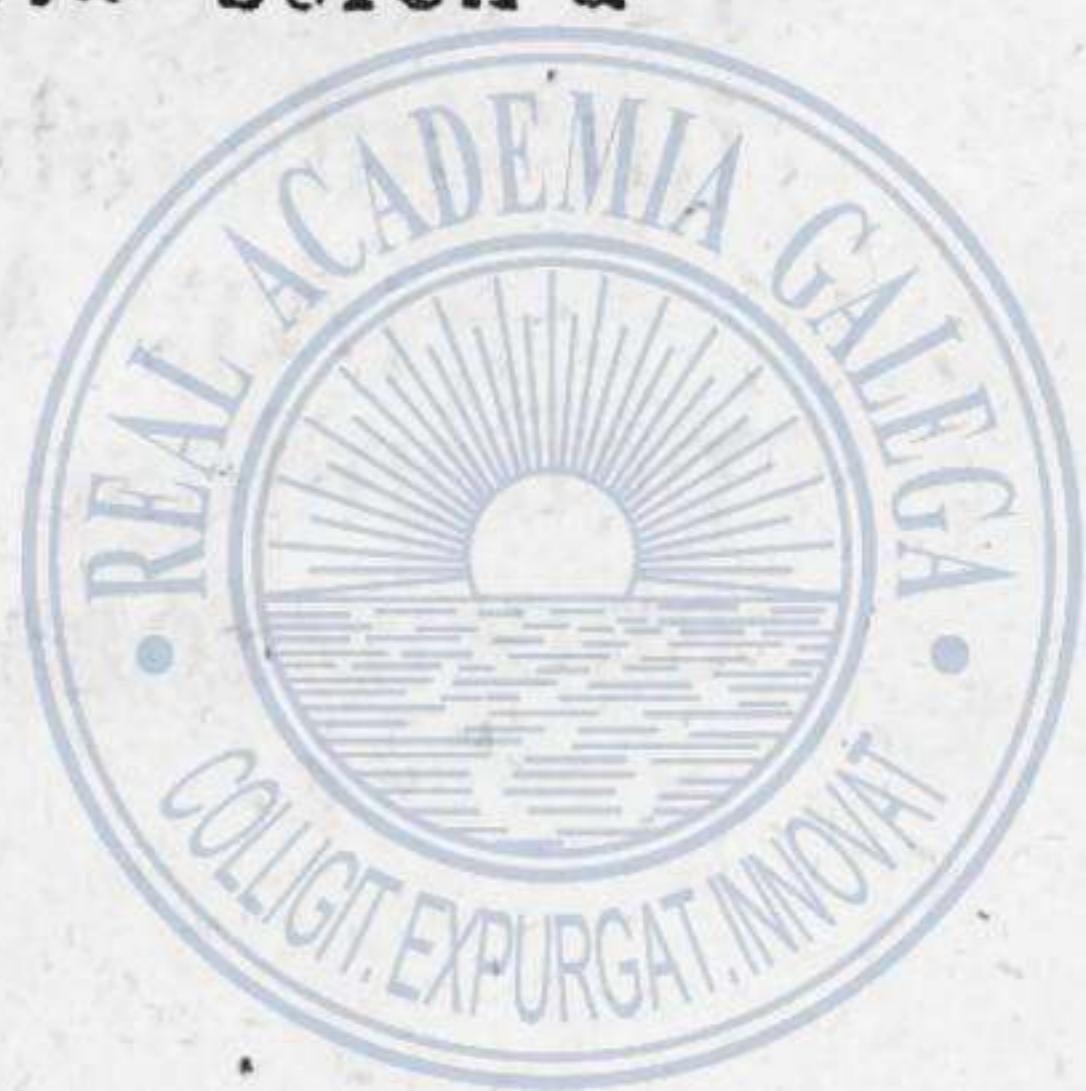
—En dónde estás, Anton, que xa non
me falas? Anton, malpocadiño, que che
fixeron as miñas mas uns calzós de len-
zo cruo e nós puxeches. Anton; ¿quen
ha de pôr agora a tua chaqueta nova y
os teus calzós, Anton?

Y a viuda, e un-has sobriñas da viu-
da, todas cubertas de bagoas, vestidas
de loito, e os periquitos desfeitos de
tanto turrar por eles, e os panos desa-
tados, berraban ainda mais; sobre todo
a viuda, que indo de cando en cando á
meterse debaixo da mesma tomba, de
dond' a tiñan qu' arrincar por forza, de-
cia:

—¡Ay meu tio (1)! ¡Ay meu tio, bo-

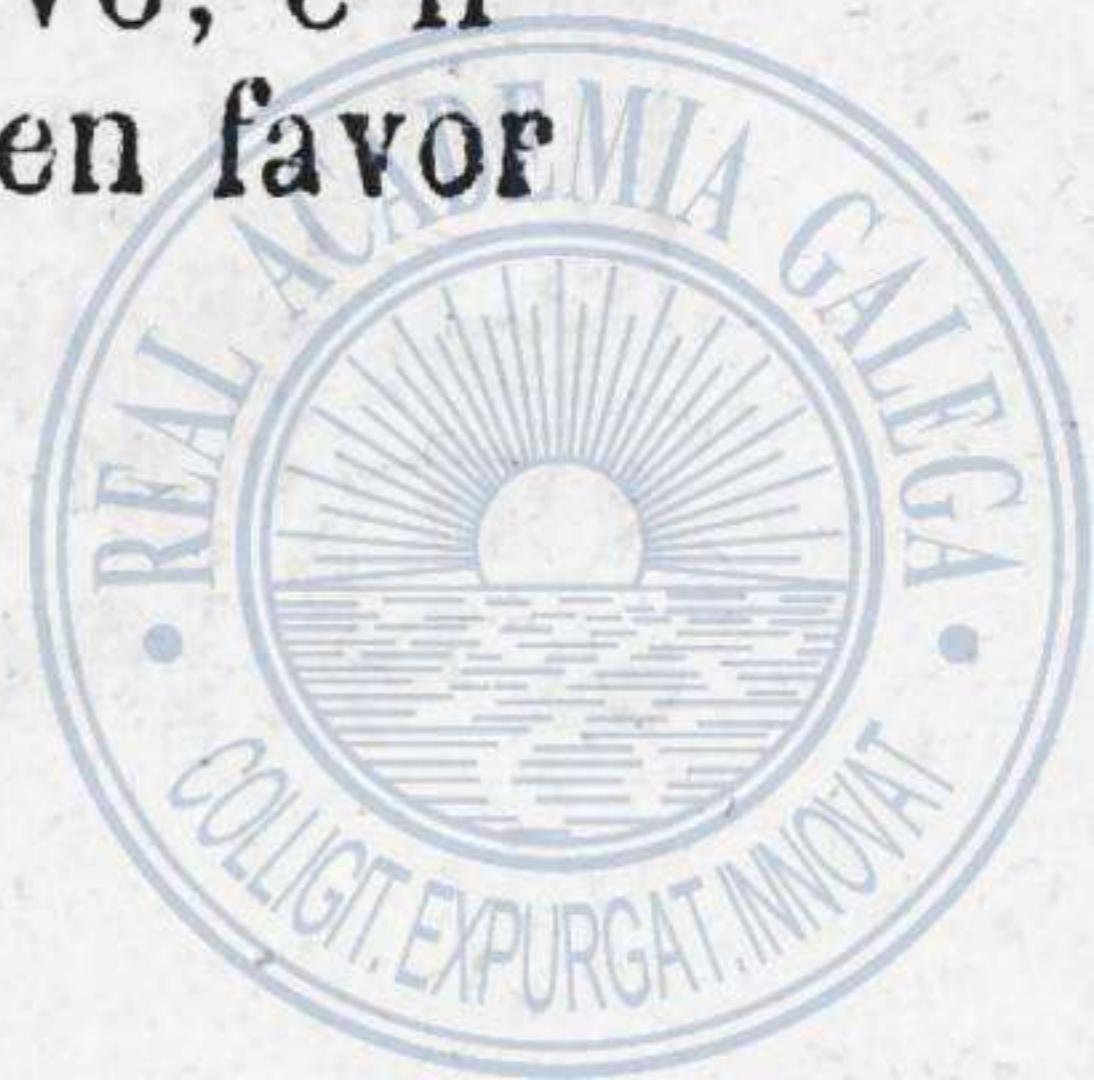
(1) N' algunhas aldeas de Galicia soLEN a
mulleres chamar tios ós maridos.

un ouro, que cedo che vay comel-a terra as tuas carniñas de manteiga! ¡E ti vaste, meu tio! ¿Ti vaste? ¿E quén será agora o meu acheguiño, e quén me dirá, como me decias ti, meu ben:—Come, Margaridiña, come prá engordare, qu' o que teu é meu, Margarida, e si ti coxeas, tamen á min me parese qu' estou coxo? ¡Adios, meu tio, que xa nunea mais durmiremos xuntiños n'un leito! ¡Quén me dera ir contigo na tomba, Anton, meu tio, qu' ó fin contigo, miña xoiña, entérrase o meu corazon!

Asi a viudiña se desdichaba seguind' ó morto, cando de repente, meténdose Lourenzo antr' as mulleres cubertos os ollos c' un pano, e saloucando como si lle sahise da yalma, escramou berrando ainda mais qu' as do pranto.

—¡Ay, meu tio! ¡ay, meu tio, qu' ora vexo ir mortiño n' esa tomba! Nunca eu aqui viñera prá non t' atopar vivo, e n' è po-lo testamento que fixeches en favor

meu, deixándome por herdeiro de cantes, po-lo qu' eu tanto te choro, que sempre te quixen com' á pay, e esto de que me habias de chamar para despedirte de min e que tei de ver xa morto, pártem' as cordas do corazon. ¡Ay! meu tio! jay! meu tio! que mesmo me morro e' a pena.

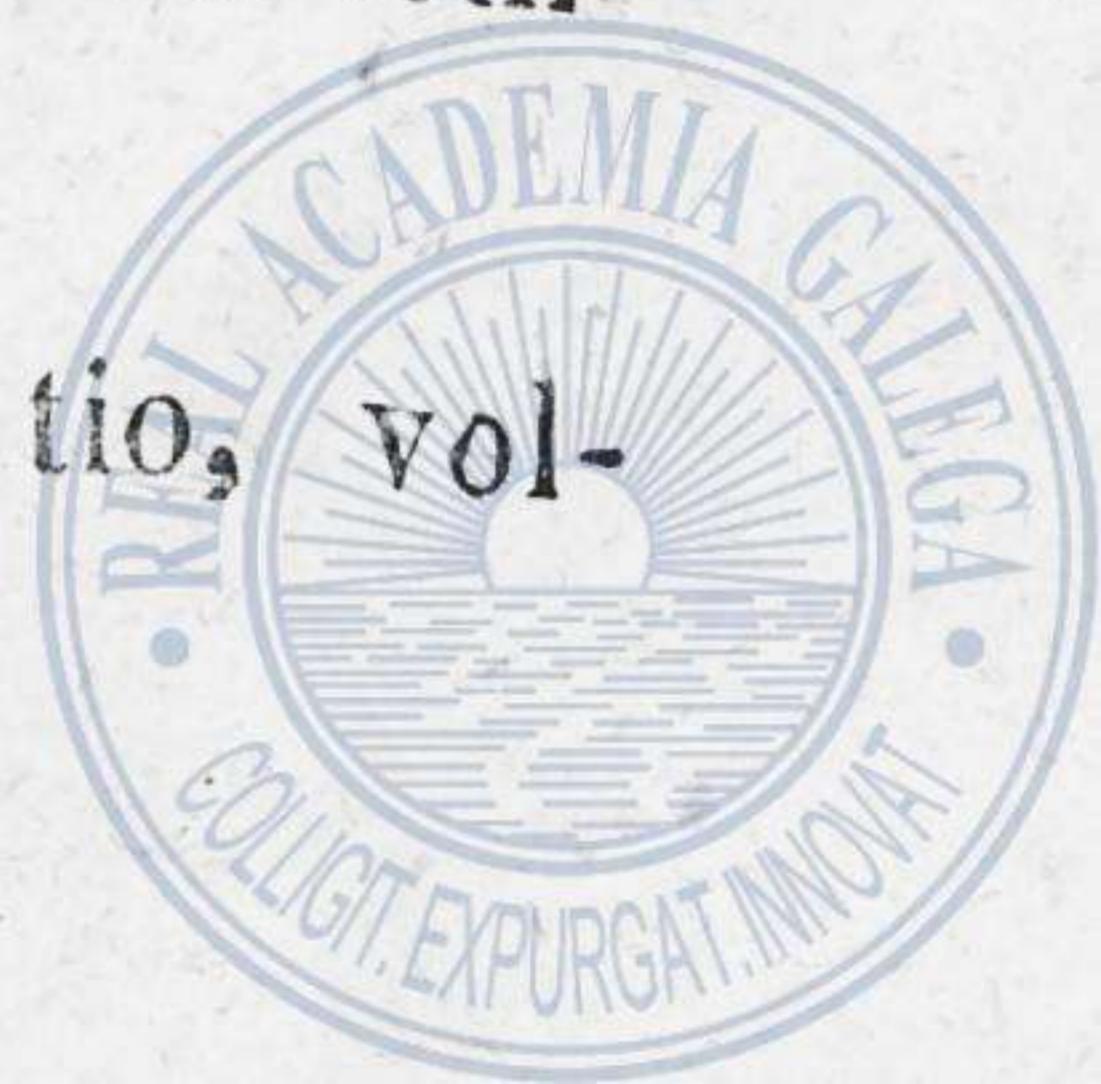
Cando esto oiron toda-las do pranto, puñeron á redor de Lourenzo, que mesmo se desfacia á uña de tanta dôr como parecia ter.

—¿E logo ti cómo te chamas, meu fillo? lle preguntaron moy compadecidas d' ele.

—Eu chámome Andruco, e son sobriño do meu tio, que me deixou por herdeiro e me mandou chamar por unha carta prá se despedir de min antes de morrer; pró como tiven qu' andar moita terra, xa solo o pôdo ver na tomba. ¡Ay, meu tio! ¡Ay, meu tio!

—¿E tí d' ondés, moso?

—Eu son da terra do meu tio, vol-

veu á desir Lourenzo, saloueando hastra cortárselle á fala.

—¿E teu tio d' ond' era?

—Meu tio era d' a miña terra.

E sin qu' o poideran quitar d' esto, Lourenzo, proseguindo co pranto, foise achegando á viudiña, qu' ainda pro antr' as bagoas qu' a curbian poido atisvare aquel moso garrido que tanto choraba po-lo seu tio. Dempois que se viron xuntos, logo lle dixo Lourenzo qu' era o herdeiro do difunto, y ela mirouno con moy bos ollos, e acabad' o enterro, dixolle que tiña qu' ir co ela á sua casa, que n' era xusto parase n' outra o sobriño d' ó seu hoíne, e qu' asi chorarian xuntos a sua disgrasia.

—Disgrasia moita. ¡Ay! meu tio! dixo Lourenzo; pró... consoládevos que c' o qu' él me deixou conto facerlle decir moitas misas po-la yalma, prá qu' él descanse e poidamos ter nos tamen mayor consolo aeá na terra, c' ó fin. ñ' a tia, Dios mándanos ter pacencia c' os

traballos, e... que queiras que non queiras, coma dix o youtro, a terriña cai enriba d' os corpiños mortos, e..., ¿qué hay que fazer?... nós tamen temos qu' ir, qu' asi é o mundo.

Asi falando e chorando, tornaron ca
miño d' a casa d' á viuda, e Xan qu' iba
detrás c' o á mula, e que n' un prenci-
pio non entendera nin chisca do que
queria fazer Lourenzo, comenzou á en-
xergare, e pasoull' asi po-las carnes
un-ha especie d' escalofrio, pensando
en s' iria á perder a sua muliña branca.
Anqu' á ver o dôr e as bagoas d' á viu-
diña, que non lle deixaban de correr á
fio po-la cara asfixida, volveteu á ter con-
fiansa en Dios e nas mulleres á quen tan
ben queria.

—E vos, n' a tia, íterés un sitiño prá
meter esta mula y o meu criado, qu' un
e outro de tanto camiñare veñen cansa-
dos coma raposos?

—Tod' o terey prá vos, sobriño d' o
meu tio, que mesmo con vervos parece-

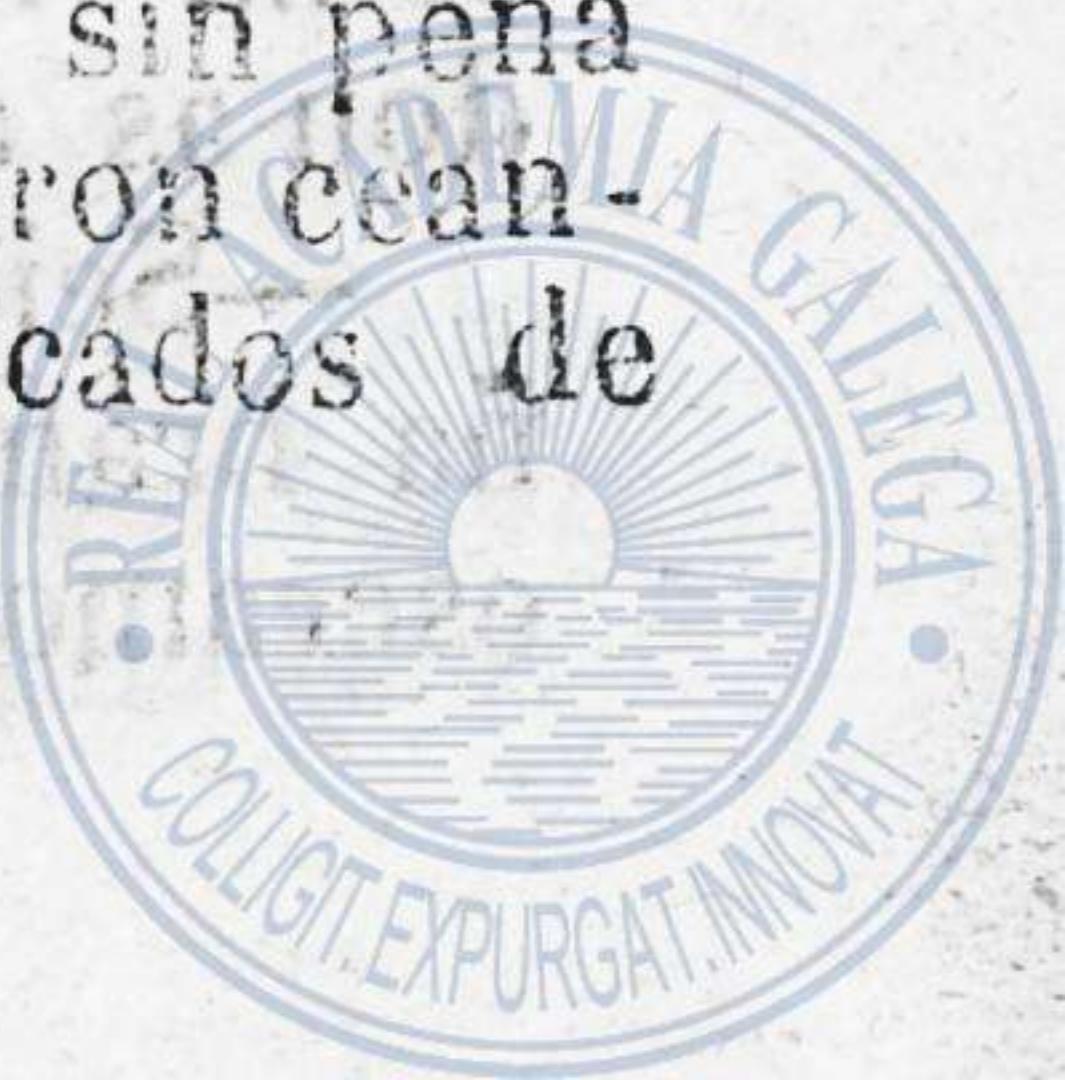

me c' o estou vendo, e sérveme de moi-to consolo.

— Dencho c' a viudiña, os consolos qu' atopa; marmurou Xan prá si metendo a mula no presebe. Pró de isto á casare, añadeu contento de si mesmo, ainda hay la-mare.

E c' o esta espransa puxos' á comer con moitas ganas un bo anaco de lacon, qu' á viuda lle dou mollándoo c' unha curca de viño d' o Riveiro qu' ardia n' un candil, e que ll' alegrou á pestana, mentras tia e sobriño estaban aló enriba no sobrado, falando d' harenzia e do morto, e os qu' os acompañaban.

D' esta maneira pasous' o dia, e chegou á noite, e quedaron soyos na casa a viuda, Lourenzo e Xan, que dês que viu cerrar as portas estuvo á axexa, c' o corason posto na muliña branca, a yalma en Lourenzo, e a espransa en Dios, que n' era prá menos. E non sin pena veu coma a viuda e Lourenzo foron ceando, antr' as bagoas, uns bocados de

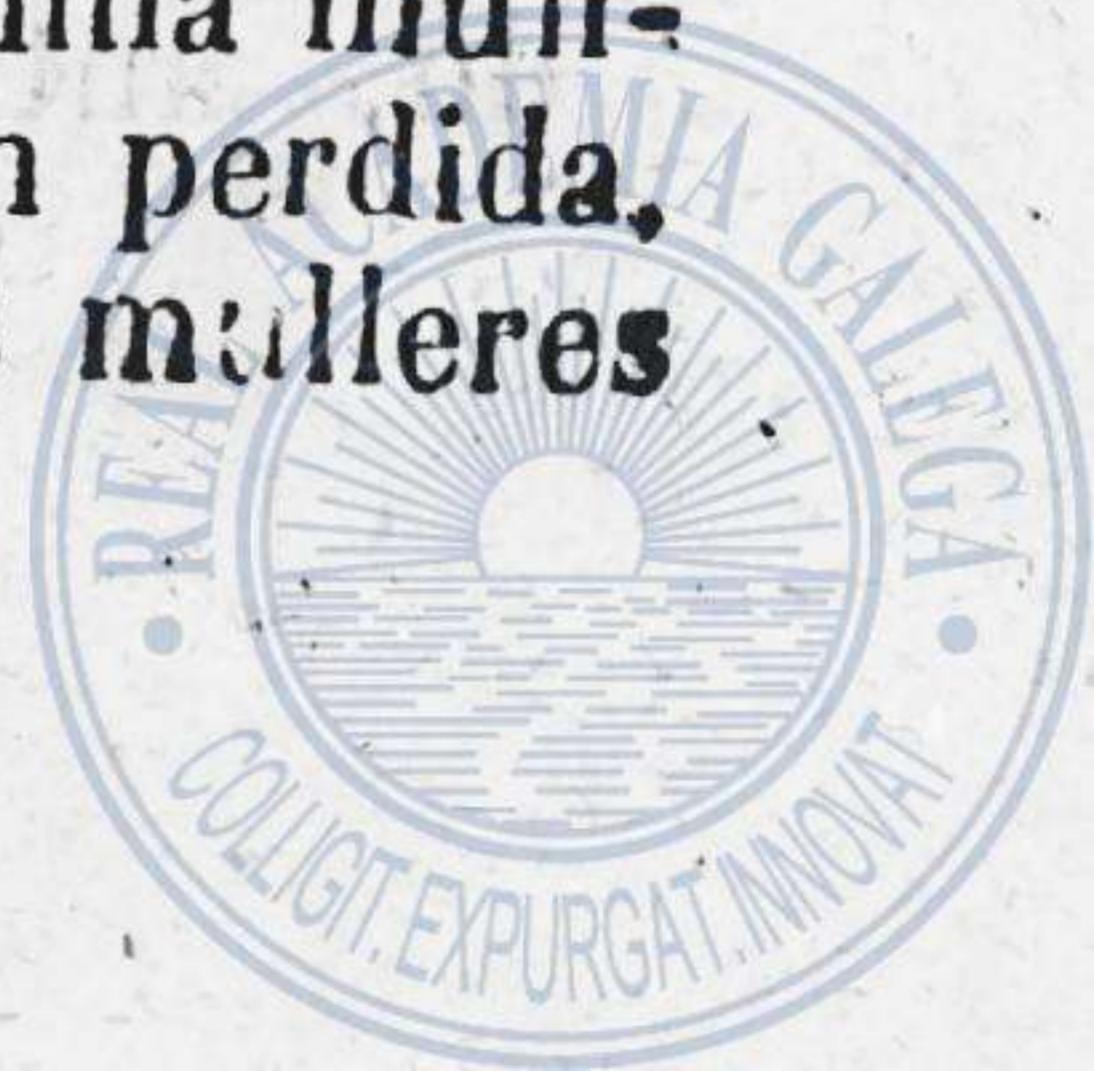

porco e de vaca que puñan med' os cristianos, e uns xarros de viño, qne foran capaces de dar ánimos ó peito mas angustiado. Pró ó mesmo tempo nada se falaba d' o particulare, e Xan non podía adiviñare cómo s' axeitaria Lourenzo, prá ganar a aposta que via por sua.

O fin trataron des' ir deitar, e á Xan puxéronsell' os cabelos dreitos, cando veu qu' en tod' á casa n' habia mais qu' a cama d' o matrimonio, e qu' a viuda tanto petelexou prá que Lourenzo se deitase n' ela, qu' aquel tivo qu' obedecer, ind' ela, envolta n' un mantelo, á meterse detrás d' un taboado que no sobrado habia.

Xan, c' a yalma nun fio. viu desd' o fayado, donde lle votaran un-has pallas, coma viuda matou o candil e todo quedou as escuras.

—Seica quedarás comigo, miña muliña branca, y abofé que te vin perdida, escramou estoncés; ó fin as mulleres

foron feitas d' un-ha nosa costilla e algo
han de ter de bó. Sálvame, viudiña, sál-
vame d' este apreto, qu' ñinda serey ca-
pas de me casar contigo.

Deste modo falaba Xan prá si, anqu'
ó mesmo tempo non podía cerrar ollo,
qu' á cada paso lle parecia que runxian-
as pallas.

Asi pasou un-ha hora longa, en que
Xan, contento, xa íba dormir descoida-
do, cando de pronto oyeu, pirmeiro un
sospiro e despois outro, cal s' aqueles
sospiros fosen d' alma d' outro mundo;
estremecéuse Xan, e ergueuse prá es-
coitar mellore.

—¡Ay! ¡meu tio, meu tio! dixo enton-
ces á viudiña; ¡qué fria estou n' este ta-
boado, pró mais frio estás ti, meu tio.
nesa terriña que te vay comere!

—¡Ay! meu tio! meu tio! escramou
Lourenzo da outra banda, como si fala-
se consigo mesmo; cánto m' acordo de
tí, qu' eu estou no quente, e tí no Cam-

po-Santo, n' un leito de terra donde xa non tês compañía.

—¡Ay! ¡Antoneciño! volveu á decir á viuda, ¡qué será de tí n' aquel burato, meu quiridiño, cando eu qu' estou baxo cuberto, bu! bu! bu!... ¡qué frio vay! ¡tembro coma si tuvese a perlesia! bu! bu! bu!...

—¡Miña tia!

—¿E seica non dormes, meu sobriño?

—E seica vos tampouco, n' a tia, que vos sento tembrare como unha vara verde.

—¿Cómo quês ti que durma, acordándome nesta noite de xiada d' o teu tio, qu' ora dorme no Campo-Santo, frio com' a neve, cando s' él vivira durmíriamos ambos quentiños n' ese leito donde tí estás?

—¿E non podiades vós poñervos aqui nun ladiño, anque fora envolta no manteo coma estados, qu' antre tia e sobriño e o mesmo qu' antre nay e fillo, e ainda mais habendo necesidade coma

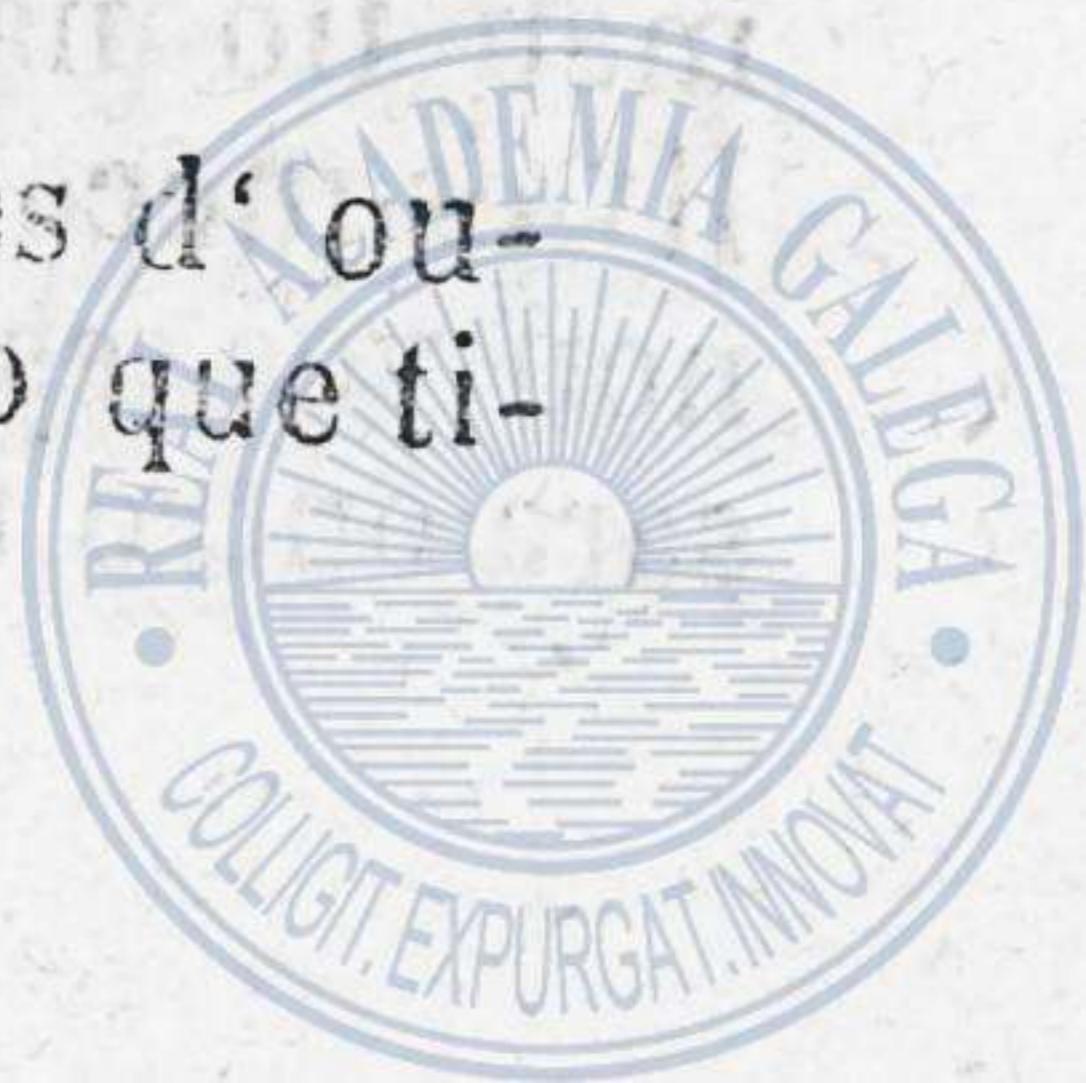

agora, xa que non querés qu' eu vaya durmir o chan, que mesmo e capás de darvos un frato c' o dôr e c' o frio, y é pecado, n' á tia, tentar contr' a saude?

—Deixa, meu fillo, deixa, qu' anque penso que mal n' oubéra en qu' eu me deitase ó lado d' un sobriño coma tí, envolta no mantelo, e por riba da roupa, estando coma estou tembrando, bu! bu! bu!... querom' ir afacendo, que moitas d' estas noites han de vir prá min no mundo, que s' antes fun rica e casada, agora son viuda e probe; e canto tiven meu, agora teu é, qu' oá min non me queda mais qu' o ceo y a terra.

—E... pois, miña tia... Aqui pr' entre doux pecadores, e sin que naide nos oya mais que Dios, vouvos á decir, qu' eu sey d' un home rico e d' a sangre d' o voso difuntiño, que si vós quixérades, tomariavos por muller.

—Cala, sobriño, e no me fales d' outro home... qu' inda parés qu' o que tiven está vivo.

—Deixa, miña tia, qu' asi non perde-
redes nin casa, nin leito, nin facenda,
qu' è moito perder d' un-ha ves; sin
contar e' o meu tio, á quien ll' ei de decir
tantas misas coma dias ten o ano prá que
descanse e non vos veña á chamar nas
noites d' inverno. Asi él estará aló ben,
e vos aqui; e s' él vivira, non outra
cousa vos aconsellara, si non que tomá-
redes outra ves home d' a sua sangre,
xa qu' a xente d' a sua sangre lle dei-
xou o qu' él e vós coméchedes xun-
tos n' a sua vida.

—E seica tés rason, meu sobriño,
pró..., ¿s' este era o teu pensamento.
Anton, meu tio! por qué no-me dixe-
ch' antes de morrer, qu' estonces eu o
fixera anque fora contra voluntade, solo
por te servire?

—Po-la miña conta, ñ' a tia, que si
meu tio nada vos dixo, foy por que se
ll' esqueceu e' o conto d' as agonias, e
non vos estrañe qu' á calquera lle pa-
sara outro tanto.

—Tês rason, tês, a mort' e moy negra, e n' aquela hora s' esquence. ¡Ay! ¡meu tio, meu tio! ¿qué non fixera eu por che dar gusto? ¡bu! bu! bu! ¡qué frio vay!

—Vinde pr' aqui, que si non vos asañás, direivos qu' eu son o que vos quer por muller.

—¿Tí que me dis, home? pró á ver qu' o adiviñei logo, que solo un sobriño d' o meu tio lle quixera cumprir asi á voluntade...

—Pró á ser, tiña que ser d' aqui á un mes, que despois teño qu' ir á Cais, en busea d' outra harenzia, e quixera qu' antes quedárades outra ves dona d' o que foy voso. O qu' ha de ser, sea logo, qu' o fin meu tio hayo d' estar deseando desd' a tomba.

—¡Ay! ¡meu tio, meu tio! qué sobriño che dou Dios, que mesmo d' oilo paréçeme que t' estou oindo; pro... meu fillo... é ainda moy cedo, e anque tí e mais eu nos volveramos a casar c' o a

entencion de lle facer honra e recordar o difunto, o mundo marmura... e...

—Deixavos d' o mundo, que casaremos en secreto e nadie o saberá.

—E pois ben, meu sobriño, e solo pró qu' és da sangre d' o meu tio, e xa que me dis qu' s' ha d' alegrar n' a tomba de vernos xuntos... e o demais... ¡ay! Dios me valla... ¡eu querialle moito á meu tio! ¡bu! bu! bu!... ¡cómo xia!

—Vinde pr' onda min envolta no manteo, que n' é pecado, xa qu' habés de ser miña muller.

—Pró... ainda n' a són, meniño, e teñó remorsos... ¡bu! bu! bu! qué frato me dá po-la cabeza e po-lo corason.

—N' a tia, vinde, e deixavos d' atentar contr' á saude, que s' algo pecásedes antes de casar, témonos que confesare.

—Irey, logo... irey, que necesito un pouco de caloríño.

Estonces sintironse pasadas, ruxiron as pallas, e a viuda escramou con moita dolore:

SUPRA S. 1000.000
E. 1000000.000
e o Paseo a comisiones

—¡Ay! ¡miña virxe do Carme, qu' axiña t' ofendo!

—¡Ay! ¡miña muliña branca, qu' axiña te perdo! marmurou estoncés Xan, con sentimento e con coraxe. E chegándose en seguid' á porta do sobrado, berrou con forza:

—¡Meu amo, a casa arde!

—Non arde, home, non, qu' é rescoldo

—Pois rescoldo ou lua, s' agora non vindes voume c' a mula.

E Lourenzo, saltando d' un golpe ó chan, dixo: Aguardá, logo.—¡Esperaime, ñ' a tia, que logo volvo!

E hay cen anos que foy esto, e ainda oxe espera á viudiña po-lo sobriño d' o seu tio.

FIN.

